

VOLYŇSKÉ OCHOTNICKÉ SOUBORY SE HAŠTEŘILY A POMLOUVALY

Rozhovor s historikem a archivářem Karlem Skalickým

Kdybyste měl vybrat pět míst ve Volyni, které by návštěvník určitě neměl minout, která by to byla?

Úplně každé místo dýchá historií, i když třeba není tak staré. Je těžko rozhodnout a vybrat těch míst pět. Ale asi je třeba sáhnout po nejstarších stavbách. Budova tvrze alias někdejšího hradu. Hradní palác, dodnes zachovaný a posléze funkční panská sýpka. V jeho sousedství je kostel Všech svatých, který byl původně zasvěcen svatému Václavu. Třetím místem je bezesporu Malsička, kostel hřbitovní renesanční s moc krásným hřbitovem. Tím čtvrtým dejme tomu Stará radnice, jakožto místo úřadování někdejšího magistrátu. Radnice je renesanční ze 16. století, stejně jako celá sídelní struktura tohoto města. Jsou tu desítky kvalitních měšťanských domů z různých etap vývoje. A tím pátým místem je kaple Anděla strážce na kopci Královice, původně stavba barokní, ale v současné podobě z roku 1858 dílo Josefa Niklase.

Jaký je vlastně historický profil města? Komu Volyně patřila?

Město bylo poddanské a vrchností byla církev. Konkrétně Svatovítské probošství, takže proboštové sídlící u katedrály sv. Víta v Praze. Někdy před tím byl místní majetek určitě knížecí, potažmo královský. V době nám neznámé byl věnován Svatovítské kapitule. My známe historii po roce 1299, kdy byla Volyně povýšena na město. Až do husitských válek byla v rukou proboštů a posléze byla zcizena císařem Zikmundem a zastavena Přibíkovi z Klenové. Pak se ty zástavy ještě střídaly, až je vyplatil Jošt z Rožmberka. Ten byl svatovítským proboštem, převorem řádu Johanitů ve Strakoncích a zároveň biskupem v Polské Vratislavi. Volyni nevyplatil z peněz proboštských, ale z peněz johanitských, proto došlo k tomu, že město bylo v zástavě strakonických Johanitů 180 let. Teprve v roce 1629 došlo k novému připojení Volyně k probošství, u kterého setrvalo až do moderních časů.

Má Volyně i bohatou divadelní historii?

Velmi bohatou a svědčí to o kulturnosti města. Divadlo se tu hrávalo velmi brzy a první doklady máme ze 40. let 19.

století. Nejaktivnějším divadelním spolkem byl Bozděch, který kontinuálně fungoval desítky let. Ale divadlo hrály i jiné spolky, mimo jiné sokolové, hasiči, Jednota katolických tovaryšů. Zároveň vedle sebe třeba na začátku 20. století působily vždy nejméně tři spolky současně, někdy ale i pět. Některé během roku hrály více kusů, některé třeba jen jeden. Vzájemně si lezly do zelí, hašteřily se, pomlouvaly navzájem. Občas docházelo i k tahanicím většího rázu.

Fyzickým?

Spíše slovním.

A jaký má důvod taková náklonnost k divadlu?

Možná to souvisí s tím, že Volyně je město škol. Vždy tu bylo několik škol. Byla zde jedna z prvních průmyslovek v českých zemích vůbec, založená v roce 1864. Byla tady hospodářská škola.

Sedíme v zahradě restaurace Na Nové, jak přišla ke svému jménu?

Je to vlastně nová hospoda. První název byl U nádraží, protože hospoda byla postavena v souvislosti

VLASTNĚ TO CELÉ BYLA NÁHODA

Rozhovor s režisérem a hercem Petrem Matouškem

Jak vznikala vaše hra, kde jsi román Herci objevil?

Celé to byla vlastně náhoda. Koupil jsem si ho asi před šesti lety, zaujal mě námětem a hned jsem přemýšlel, jak na něj. Nevím, jestli se to povedlo. A baví mě alternativní historie, zajímá mě, co by se stalo, kdyby...

Čím tě uchvacuje alternativní historie?

Historie je tak spletitá, že nabízí tyhle zajímavé úvahy. Je to směs událostí, rozhodnutí, často neovlivnitelných. Ale má mezníky, kde se to mohlo zvrhnout. Co by se stalo, kdyby Přemysl Otakar II. nezemřel na Moravském poli? Co kdybychom se v roce 1938 bránili? Fascinující. Je to v podstatě sci-fi a já mám sci-fi hrozně rád.

Věkově jste dobu hnusných 50. let, o které hrajete, nemohli zažít. A první část je historicky věrná. Nechali jste se jako soubor nějak poučit? Udělali jste si třeba přednášku o poválečné historii Československa?

To jsme nedělali, ale mnoho lidí, kteří v tom hrají, se o historii zajímá. Představitel Václava Sládka Radek Kotlaba je historik a dějepisář. A ačkoli do toho teď nechci tahat politiku, tak jsme hodně divadlo s pravicovějším

nazíráním, takže v tomhle máme jasno.

Takže nemáš v souboru komunistu, který by odmítl v něčem takovém hrát?

To nemám.

Skoro každému režisérovi letos pokládám otázku, na kterou mi sami nahrávají. Obsadil ses i do hlavní role...

...já bych nevydržel, kdybych v tom nehrál.

Jasně, tomu rozumím, ale nechybí pak tvoje oči z hlediště, navíc, když hraješ tak výraznou a velkou postavu?

Chybí, vím to. Ale říkám si, že když jsem na jevišti já, tak někdo pod jevištěm je a případně mi řekne, hele, to je blbý. Pro mě je daleko větší obětí zůstat dole a neobjevit se na jevišti. Ale nevím, jak to vnímají diváci. Obětuju určitou část režie. Možná, že scény, ve kterých jsem, jsou nejméně dodělané. To je možné, i když mi ostatní řeknou, pozor, tady je to moc dlouhý, krátký a podobně.

V posledním roce se Divadýlko na dlani profiluje jako divadlo historie. Nastudovali jste legionářský Zborov

a Všichni jsme herci aneb Co by kdyby. Kam směřujete teď, jaké máte plány?

Asi před dvěma týdny jsme měli premiéru muzikálu Mušketyři, která má podtitul Co už Dumas nenapsal. Vystupují v něm i postavy Valdštejna nebo Cyrana z Bergeracu. Je to také takové hraní na to, co by kdyby.

Podle tvých vousů asi hraješ Valdštejna?

Ne ne, Cyrana.

A další plány?

Teď mám v pácu, a už jsem skoro definitivně rozhodnutý, že budeme dělat Maryšu. Ale ne klasickou, ale bude se to jmenovat Vávra. K tomu se váže příběh z Kurzu praktické režie, kde jsme Maryšu četli a dostali jsme za úkol obhájit nějakou postavu. My s klukama jsme si vybrali Vávru. Myslím si, že Vávra nemusel být ten, který první ženu utrápil k smrti. Třeba ho semlelo soukolí, které roztočili zlí jazykové. Na nikom nenechají nit suchou. A navíc ta Maryša může být hodně velká manipulativní sviňa. Teď o tom hodně přemýšlím. A další věcí by byla hra o regionálních volbách, která vychází z amerického prostředí, ale my

bychom si ji dost upravili. Bylo by to aktuální vzhledem ke komunálním volbám u nás. To bychom chtěli mít hotové na jaře. A už dlouhá léta pasu s Radkem Kotlabou, který je naším nepsaným dramaturgem, po nějaké hře ze židovského prostředí, o tom etniku, o

nahlížení toho etnika na okolí, protože mě to moc fascinuje. Samozřejmě se vnučuje Tovje a podobné věci, ale to už je moc profláklé. Koukali jsme i na Ephraima Kishona, uvidím, ale tímhle směrem směřuju.

Martin Rumler

RECENZE

ZRÁDNÝ TRIPTYCH

Divadýlko na dlani přivezlo z Mladé Boleslavi do Volyně pozoruhodnou inscenaci s názvem Všichni jsme herci... aneb Co by kdyby. Není snadné stručně pojmenovat, co se pod tímto titulem ukrývá, natož to žánrově zařadit. Pod textem je podepsán Petr Matoušek, přičemž deklaruje, že svou inspiraci našel v knize Václava Holance Herci. Podle mého názoru jde prostě o dramtizaci zmíněného románu. I ta ovšem nutně a přirozeně předpokládá určité osobité posuny a vlastní autorské úpravy oproti původní předloze. Nicméně grunt Holancova románu zůstává i v dramtizaci a následné divadelní inscenaci zachován.

Holancův námět přivádí na scénu třikrát po sobě stejné hrdiny v podobných zápletkách, ovšem pokaždé v jiné dějinné konstelaci. Vždy jde přitom o prostředí prestižního pražského divadla a vždy jde o rok 1956. První část se odehrává v roce 1956, jak jej skutečně známe z české historie. Druhá část se odehrává v roce 1956 v dimenzi alternativní historie, kdy Hitler podepsal příměří se Spojenci a existence Protektorátu dále trvá a zdá se, že na věčné časy. Třetí část pro změnu předpokládá, že se Gottwaldovi v roce 1948 nepovedl převrat, protože armáda se postavila na stranu Beneše a prezidentem republiky ustavila Jana Masaryka. Ve všech třech částech je základní dramatická situace založena na tom, že soubor prestižního pražského divadla má rozezkoušeného Fausta a vztahy uvnitř souboru, pestré a zmítané zjitřenými emocemi, jak už to v divadle bývá bez ohledu na dobu, míchají dějinné souvislosti a společenské okolnosti. No a právě zasazení této základní situace dramatické do kontextu situace společenské a geopolitické (pro každou část hry zcela odlišné) je základním zdrojem napětí inscenace i východiskem pro její skeptické poselství o tom, že křivák se nakonec vždy zachrání a charakterní člověk nakonec vždycky ostrouhá. Příslíví, že na každou svini se někde vaří voda, hra popírá.

Žánrově je text rozkročen mezi alternativní historií, satirou a moralitou. Přičemž ve své jevištně realizované podobě je především drsnou anekdotou, ve které lidský život nemá valnou cenu.

Dramatizace Petra Matouška je přehledná, nabízí čitelné výchozí dramatické situace a velmi přirozeně je konfrontuje s příslušnou historickou fikcí. Bohužel je také ale zahrnuje nepřehledným množstvím postav, které nemají vždy v té které třetině dost prostoru projevit se, a divák se v nich může snadno ztrácet. Méně by bylo více.

Hercům zbytečně mnoho energie odčerpá skutečnost, že jsou konceptem inscenace vedeni k tomu, aby v každé třetině hry, v každé nové alternativní historii rozehráli svou výchozí situaci znovu od nuly. Divadelní zkratka by přitom umožnila expozici postupně redukovat.

I přes tyto dílčí výhrady je inscenace zábavná (to především díky atraktivnímu divadelnímu prostředí zprostředkovanému dobrými hereckými výkony celého

JEDNOHUBKY

Mně se to moc líbilo. Musím to ještě vstřebat, ale bylo to hodně dobré. Chlapi byli výborní. Opravdu moc pěkné představení.

Eva, Zlín

Líbilo, líbilo, líbilo moc.

Jura, Zlín

To, že bez ohledu na dobu jsou to vždycky ty svině, které se prosadí, mi mohl soubor říct v mnohem kratším čase.

Helena, Kralupy

Poprvé na téhle přehlídce jsem se bavil.

Luboš, Praha

Vnímal jsem to velmi silně. Velmi se mě to dotýkalo a musí se to ve mně nějak poprat. Uvidíme, s jakým výsledkem.

Vladimír, České Budějovice

Strašně dlouhé, rozvláčné, pomalé. Ale téma jako takové bylo zajímavé, atraktivní. Ale jak říkám, kdyby to bylo kratší a svižnější, víc bych si to užil.

Petr, Strakonice

kolektivu v čele se samotným principálem) a poutavá (pro změnu díky zajímavému a na divadle neohranému námětu).

A pak je tu ještě zrádnost triptychu. To číslo tři na divadle zas tak dobře nefunguje. Už kvůli disproporcii v dělení, hraje-li se jako v tomto případě s přestávkou. Ale i proto, že se tím unavuje princip zrcadlovosti situací, tolik funkční u koláže o dvou částech. Navíc třetí část je kapku problematická už v původní literární předloze. Jde sice o alternativní historii, kdy je v roce 1956 prezidentem Československa Jan Masaryk, tedy o fiktivní demokracii, ovšem reálně jde spíše o přímočarou satiru dnešních politických poměrů než o promyšlenou fikci, stavebně blízkou předchozím dvěma částem.

Luděk Horký

DOSTAL JSEM VOLNOU RUKU

Rozhovor s režisérem inscenace Její Pastorkyňa Jaroslavem Kodešem

Inscenaci Její Pastorkyňa jste pro pražské divadlo Máj nastudoval pohostinsky. Jak jste se souborem navázal spolupráci?

Soubor mne oslovil.

Oslovil vás s konkrétním titulem?

Ne. Dali mi volnou ruku. A požádali mě, abych jim něco vybral. Soubor totiž hraje převážně pohádky, představení pro děti. Tohle byla po delší době, jak oni tomu sami říkají, večerka.

Znal jste soubor? Věděl jste, pro koho hru vybíráte?

Znal. Společně s vedoucí souboru jsme se domluvili a oni si to sami i obsadili. Ale obsadili to dobře, sám bych to udělal stejně.

Jaké pro vás bylo vést lidi, kteří jsou zvyklí na pohádky, což je dost odlišná herecká disciplína?

Krásné! Na těch pohádkách se v hereckém projevu samozřejmě víc přehání, nadsazuje, tady jsem je nutil do hodně civilního projevu.

Bavilo je to?

Když jsem s tímhle titulem přišel, objevily se hlasy, které tomu textu nevěřily. Část lidí byla dost rozpačitá.

Někdo z toho důvodu, že si moc nevěřil, že by vůbec mohl takové psychologicko-realistické drama dělat. A částečně si s tím nevěděli rady. Postupně se podařilo, že tomu uvěřili. Zjistili, že je to i dnes velmi aktuální. Když se mladý člověk dostane do problémů, může to za něj řešit - neadekvátně řešit - dospělý?

Jste podepsán i pod úpravou textu. Prošel text nějakým zásadnějším vývojem v průběhu zkoušení? Potazmo potom po premiéře?

Úprava textu je z velké míry podobná Janáčkovu libretu. Trošku se to během zkoušení tříbilo, ale zásadně jsme neměnili nic. Premiéra byla v lednu loňského roku a tohle byla 27. repríza. Hrajeme to neobyčejně rádi, celý soubor je k té práci neobyčejně pokorný. Byli ochotní ještě dlouho po premiéře dál zkoušet, čistit a pilovat.

Použili jste jednoduché a přesto zajímavé řešení scénografie.

Scéna je Mirka Krále. To je scénograf, kostýmní scénograf z profese. A kamarád.

Herečky v rolích Jenůfky a Kostelníčky mají podle programu stejná příjmení...

Ano, je to matka s dcerou. Eliška (Jenůfa) zpívá, hraje na housle, na violu, je celkově velmi muzikální. Přitom Jenůfa je její teprve druhá role. Teď akorát odmaturovala na zahradnické škole.

V představení se i zpívá a hraje. Věděl jste, že jsou herci muzikální?

Oni si myslí, že nejsou muzikální. Do téhle doby si mysleli, že nejsou. Ale měli jsme výborného korepetitora. Nejdřív jsme složili muziku, a když jsme pak souboru oznámili, že budou zpívat, zhroutili se. A pak to dali!

Adéla Červenková

TRAGÉDIE LIGHT

Divadelní soubor Máj nastudoval drama Její pastorkyňa u příležitosti šedesátého výročí svého založení. Hned v úvodu bych rád konstatoval, že tento oslavný akt považuji za důstojně provedený. Spolu s inscenací slavného realistického dramatu Gabriely Preissově z prostředí slovácké vesnice přivezli Májovci do Volyně kultivovanou ukázkou současného činoherního interpretačního divadla.

Režisér Jaroslav Kodeš si hravě poradil se škrty a připravil svižnou a sdělnou úpravu textu, který je jevištně realizován v koncentrované podobě osmdesáti minut bez přestávky, aniž by byl ochuzen o prostor k vyznění základních dějových motivů či nezbytných emocí. Snad jen v expozici mohl být v krácení ještě nemilosrdnější, zejména pokud jde o nejrůznější konstatování daností vztahů na vesnici a pretextové historie. Naopak ve druhém dějství by možná pomohlo posílit motiv Jenůfy, skrývající svůj pozeňnaný stav před světem vesnice, kdyby ve škrtu neskončil i celý dialog kostelníčky se všetečnou sousedkou Kolušinou. To jsou však jen detaily, celkově je textová úprava kvalitní a ve vztahu k inscenačnímu výkladu hry funkční.

Režijně dramaturgická koncepce Jaroslava Kodeše místy až překvapivě potlačuje do pozadí zájmu téma kostelníčky jako velké tragické hrdinky neschopné rozlišovat sebelásku od lásky ke své pastorkyni a která svou opičí láskou zmaří hned několik životů. Naopak akcentuje téma Jenůfy, kterou staví v pozici nevinné oběti do popředí našeho zájmu. Jenůfa a Laco jsou dvojice tragických hrdinů, jejichž prostřednictvím je příběh vyprávěn především. Dokonce motiv smíření Laca s Jenůfou, které v silné emoci při domácí potyčce zohyždil tvář a tím rozpoutal řetězovou reakci mnohých dalších osobních neštěstí, je působivěji jevištně realizován a rafinovaněji vystaven nežli závěrečný dialog Jenůfy s kostelníčkou. Kostelníččin ústřední motiv – „milovala jsem sebe víc než tebe“ – nebyl tolik pečlivě vystaven, spíše byl konstatován. Domnívám se, že záměrně. Nebyl prostě základním stavebním kamenem tohoto konkrétního výkladu Její pastorkyně. Sloužil „jen“ jako dobrý odrazový můstek pro jiné hlavní postavy májovského vyprávění.

Ačkoliv se jevištní realizace dramatických situací opírá o pevné realistické základy (především v motivaci dramatického jednání), ve výjimečných a odůvodněných případech se režie uchyluje k užití zcizovacích prostředků. Konkrétně při znázornění Jenůfina zohyždění (krev a jizva) přiznaně líčeného rtěnkou herečce na tvář na pomyslné forbíně. Osobně si myslím, že se k podobným méně realistickým postupům mohla inscenace utéci častěji. Například vrcholnému sboru vesnicánů, kteří při odhalení vraždy nemluvnátka a následném kostelníččině přiznání hrají údiv poněkud křečovitými výkřiky a šepoty typu „to byla kostelníčka“, by vůbec neškodilo (nerealistické sic) strnulé mlčení, ze kterého by jen jako reliéfy vystupovaly nejzásadnější repliky typu „Števo, nevezmu si tě“ ... Nechtěl bych, aby recenze působila jako pokus vměšovat se do režie. Jen to ne! Pouze se pokouším na konkrétním příkladu vysvětlit své volání po větší porci zkratky a menší dávce doslovnosti. Ostatně ani režijně scénografické řešení nejde cestou realistického popisu. Dekorace (scéna: Miroslav Král) složené z klacků jako nepravidelně stlučené venkovské ploty byly příjemně vzdušné, jinak více dekorativní než funkční. Ve mně osobně evokovaly spíše Osadu Havranů z díla Eduarda Štorcha nežli slováckou vesnici z dramatu Gabriely Preissově.

Neznám domovskou scénu Máje. Ale mám-li soudit čistě podle volyňské reprízy, nepovažuji za výhodnější hrát pod jevištěm nežli na jevišti. Prostor jeviště by byl milosrdnější k neohrabanosti některých nástupů a odchodů (zejména epizodních) postav na scénu a ze scény. Přibíhat se špatnou zprávou je prostě výhodnější z dálky, než nabrat dynamiku doslova z ničeho na jednom jediném metru jevištní chůze. A

Asi to bylo zatím nejhezčí divadlo, co jsem tu viděl. Bavilo mě to celou dobu od začátku do konce. Jsem velmi spokojen.

Honza, Polička

Líbilo se mi to moc. Byla to moc hezky udělaná klasika.

Jana, Volyně

Klasická hra v klasickém provedení. Já jsem to nikdy předtím neviděla, přišlo mi to hodně konverzační, ale líbilo se mi to nejvíc z toho, co jsem tady zatím viděla.

Mariana, Praha

Mně se to líbilo moc. Nemá cenu to pítvat – pěkně zahrané, pěkná hra. Je to docela drsné, ale pěkné!

Jakub, Praha

Jsem mile překvapena. Klasická hra, dobrá režie, moc se mi to líbilo.

Dagmar, Louny

pokud jde o práci s mizanscénou velkých sborových scén, jsem pevně přesvědčen o tom, že možnost využít hloubku jeviště by byla výhodou.

Inscenace disponovala dobře vyloženými postavami (s určitými výhradami ke kostelníčce M. Weigrichtové) a vztahy, jednání postav bylo přehledně motivované. Za zmínku stojí kultivované herecké výkony Elišky Weigrichtové v roli Jenůfy a Jiřího Jahody v roli Laci. A blahopřeji inscenátorům k dokonalému obsazení stařenky Buryjové. Hereččina vitalita byla mile nakažlivá, a to včetně aktivního přístupu k závěrečné písni (jakkoli pro mě byla tato sentimentálně smířlivá píseň v rámci inscenačního konceptu tragédie už jaksi nadbytečná).

Divadelní soubor Máj dovedl svou Její pastorkyni chytit volyňské publikum za srdce, o čemž svědčil nejen závěrečný potlesk, ale i fakt, že s uklízením dekorací souboru ochotně pomáhal i místní pekař.

Luděk Horák

CHTĚLI JSME DO INSCENACE VNĚST NADČASOVOST

Rozhovor s představitelem Francka Romanem Uwe Juráněm

Co vás na předloze Maryši zaujalo, proč jste si ji vybrali ke zpracování?

V podstatě ta nadčasovost, současnost, že má co říct i dnešnímu divákovi. Že to není něco, co by se dalo zapomenout, co by nebylo už v dnešní době platné. Tedy zaprvé to, co se vrací zpátky, co se dneska děje u novodobých podnikatelů – sňatky z rozumu. Zadruhé morálka – udržet si nějakou tvář, udržet si své já, které bylo potlačené a vrátit si ho.

Inscenaci vám režíroval profesionální režisér Konrád Popel. Jak k tomu došlo?

Režiséra jsme si přitáhli do souboru, protože se s ním osobně známe. Tak nějak jsme si ho zlanářili, aby se k nám dal. V současné době už máme společně dvě inscenace, druhá je Její pastorkyňa, kterou jsme premiérovali v květnu letošního roku. Na Volyni jsme s Maryšou, protože postupová přehlídka byla ještě před premiérou nové inscenace.

Jakým způsobem jste inscenaci naskoušeli?

Postupovali jsme tak, že nejprve proběhla spousta škrtů. Nechali jsme v

podstatě jen to, co jsme mysleli, že je důležité, to, co útočí na diváka, co bere i nás. A pak se to postupně skládalo jako každá inscenace od píky do zrodu a života.

Jak jste přistoupili k tvorbě postav?

Chtěli jsme, aby byly vyvážené. Aby ani jedna nebyla vyloženě „kladás“, vyložený „záporák“. Chtěli jsme, aby to pro diváka bylo sympatické. Že je každá postava prostě pořád člověk. Že není románovou figurkou, dokonalý-nedokonalý. Také jsme chtěli do inscenace vnést nadčasovost, proto jsou kostýmy takové divočejší a ne úplně sourodé. Nechtěli jsme to umístit do žádného konkrétního data a doby. Pak se takto rodily i ty figury.

Soubor D6K ve své podstatě existuje již 73 let. Jak dlouho ale pracujete v tomto konkrétním složení?

V tomto složení, ve kterém hrajeme v posledních inscenacích, jsme již třetí sezonu. První, co jsme dali dohromady, byla Pohlednice z Anatěvky. Tam se soubor vytříbil a zůstali takoví ti mohykáni. A vlastně jedeme plus mínus ve stejném složení zmíněné tři sezony.

Kde máte domovskou scénu?

Zázemí máme v holešovském kině, které není nejdokonalejší. Hodně se to blíží těmto prostorám (pozn. red.: Maryšu soubor představil divákům v sálu kina), pro divadlo ne úplně dokonalým. Ale tam máme domovskou scénu. Zkoušíme dvakrát týdně, v generálovém týdnu denně dle potřeby. Maryšu jsme již hráli asi čtrnáctkrát. Naši novou inscenaci Její pastorkyňa jsme odehráli zatím jen dvakrát a myslím, že bude pokračovat i další sezonu.

Jak často hrajete?

Nedá se říct, že by to mělo pravidelné intervaly. Je to v podstatě vždycky o tom, kdo nás pozve. Ale dalo by se říct, že hrajeme zhruba jednou za měsíc.

Jonáš Konývka

„MARYŠO..., TYS MĚ OTRÁVILA!!!“

Dvadelní oubor D6K z Holešova byl se svou inscenací Maryša v pondělí posledním představením tohoto dne národní přehlídky činoherního a hudebního divadla Divadelní Piknik Volyně 2018.

Po zhlédnutí představení holešovského souboru marně hledám motivaci k dramaturgické volbě tohoto, jak sami inscenátoři píší, „klenotu české divadelní tvorby“. Ať byla dramaturgická volba tohoto titulu motivována jakkoliv, je nutno vytknout před závorku, že se souboru nepodařilo pravdivé a působivé vykreslení postav a z nich vyrůstajících aktuálních, archetypálních a nadčasově platných témat, které tato jistě geniální česká hra obsahuje. Nejen, že je obsahuje, ale i přes mnohdy průměrné interpretování textu poměrně spolehlivě zasahuje diváky všech věkových kategorií. Možná tady je ta základní motivace k výběru matrice inscenace, protože „Maryšu“ přece každý zná a každý jí rozumí. A to je ta největší past na inscenátory, kteří nepřijdou s jasnou dramaturgicko-režijní koncepcí, která by jednoznačně zdůvodnila jednání a chování postav na jevišti, které je zároveň jedním ze základních nositelů témat hry, popř. inscenace.

Hned v úvodu je třeba říci, že většina členů souboru svým herectvím nedostačuje možnosti vést dramatické postavy hry psychologicko-realistickým způsobem. Tudíž cesta „zevnitř“ se tímto pro inscenátory zcela uzavírá. Což by nevánilo, protože divadelní technologie zná i onu cestu „vnějšího“ nastavení, tj. cestu vysoké stylizace, kde se místo prožitku prezentují vzájemné postoje postav vůči sobě navzájem v jednotlivých Mrštíky jasně nastavených situacích. Tam je ovšem potřeba dramaturgicko-režijní koncepce ještě více důležitá, neboť nastaví jasný žánrově-stylový koncept, kterého je třeba se pevně držet. To vše při vědomí toho, že jakékoliv vychýlení výkladu postav a situací v dokonalé struktuře textu vychýlí a posune i výklad postav a situací ostatních. Z tohoto pohledu mi připadá chování inscenátorů téměř bezvědomé.

Nefungující hereckou složku, bohužel, ve struktuře inscenace nenahrazují výkladově ani složky a komponenty ostatní. Hudba je pouze ilustrativní, světlo není významotvorné a jediná složka, která potencionálně nese nějaký tematizující směr, je výprava tj. kostýmy, scénografie a rekvizity. Bohužel, výprava není logicky navázána na situace textu, postavy a potencionální témata hry. Byli jsme tak svědky marného a nerovného boje nedostatečně herecky vybaveného souboru a nekoncepčního přístupu režiséra s geniálním textem, který při inscenační realizaci opravdu nic neodpouští. Jediné, co po takovém divadelním zážitku zůstává v hledišti, je zmatený a „otrávený divák“!

Jaromír Hruška

Libilo se mi, že to zkrátili. Jediné, co tam podle mě fungovalo, bylo, jak Vávra chtěl vědět od Rozáry, jestli doma někdo byl nebo ne. Ale jinak bylo dobré, že to bylo krátké.

Petr, Poděbrady

Ze začátku mi přišlo, že to kostýmování je dost retardující. A bohužel musím říct, že postupem času jsem zjistila, že v této inscenaci je retardující úplně všechno. Bohužel. Mrzí mě to.

Tereza, Hradec Králové

Představení se mi líbilo. Od začátku do konce. Báječně mě to bavilo.

Bohumil, Úpice

Nelíbila se mi scéna. Paravány mi přišly, že se tam nehodí. Také myslím, že to mají – ne špatně obsazené – ale myslím, že Maryša má být fakt mladá holka. A to tam úplně nebylo a vadilo mi to. Necítil jsem se v tom představení úplně dobře.

Vojta, Praha

A: Rozdělili jsme se na dva tábory a nevíme, jestli to bylo tak blbě, anebo se to prostě nepovedlo.

B: Ne, blbě, ale jako záměrně z prostředí JZD.

C: Vsadili jsme se o kafe, jestli to byl záměr nebo ne.

skupinka lidí, Brno a Slaný

Mně se to líbilo. Nikdy jsem tuto hru neviděla. Byl to nyní takový double klasických představení za sebou. A kdybychom to měli srovnat, tak Její pastorkyňa byla lepší. Ale vlastně se mi to líbilo. Přišly mi chvílemi slabší herecké výkony žen.

Mariana, Praha

10 VĚCÍ, KTERÉ VÁM POMOHOU PŘEŽÍT ŠPATNÉ PŘEDSTAVENÍ

Stává se to maximálně jednou za rok, ale někdy vám holt představení nesedne, nesetkáte se s ním, není vaším šálkem kávy - prostě je to úplné peklo (podobnost s konkrétní inscenací je čistě náhodná). Sedíte v hledišti, čas dilatuje k nekonečnu, gravitace tlačí oči do důlků, neviditelná síla páčí sanice do mohutného zívů. Jak v takovém případě přežít do konce a neodnést si z divadla vedlejší účinky? Tady je deset rad zkušených přehlídkových harcovníků:

1. Bavte se tím, jak trpí ostatní diváci. Nic nepotěší tolik, jako cizí neštěstí!
2. Z cárů polstrování sedačky ušijte voodoo panenky porotců, kteří sem dotýčnou inscenaci poslali, a představujte si, jak do nich zabodáváte hodně dlouhé špendlíky...
3. Zapojte svou představivost! A pak ji zase rychle odpojte.
4. Zavřete oči a počítejte: jedna situace, dvě situace, tři situace...
5. Zaujměte polohu hrdiny (virásana), poté plynule přejděte do polohy mučedníka (auauásana) a následně se břišním zkrutem vypněte do polohy agresivní holubice (nasrásana). Neuvolníte se, ale třeba si něco vykloubíte a přes bolest už nebudete představení vnímat.
6. Přepněte mobil z profilu Tichý na profil Divadlo - minimální jas displeje, nulový zvuk, nekonečno zábavy na internetu.
7. Představte si, že jsou všichni herci na jevišti nazí. Tato metoda příliš nefunguje u inscenací, kde jsou herci na jevišti skutečně nazí.
8. Pokud jste skauti, měli byste mít v kapse kromě nože, sirek, škrťátka, svíčky, náplasti, několika hřebíků, poštovní známky a kondomu také FPZ (Flašku Poslední Záchrany). Neváhejte ji po(u)žít až do dna.
9. Volejte 112. Nebo jakékoli jiné číslo. Hodně nahlas.
10. Vtrhněte na jeviště a pokuste se vypít kafe, které Maryša právě připravila Vávrovi. Neotrávíte se, ale s trochou štěstí vás vyvedou ze sálu.

-das-

FAGI

VAROVÁNÍ

Zpráva místního rozhlasu: vážení spoluobčané, na volyňské plovárně byl zaznamenán zvýšený výskyt lektorů. Jsou neškodní, milí, čistotní, nepřenášejí nakažlivé nemoci a mají rádi děti. Vyskytují se zejména v blízkosti šikmých vodních ploch a složitých myšlenkových toků. Obvykle se nepohybují sami, ale v tlupě svých kolegů, tzv. kolektorů. Obývají hluboká hnízda, která neškolenému zraku mohou připomínat třeba obyčejnou JÁMU. Mimo svůj přirozený divadelní biotop jsou poměrně plaší a na lov vycházejí zejména za tmy. Byly zaznamenány případy, kdy se divokého lektora podařilo ochočit a domestikovat, ale ukázalo se, že v zemědělství a domácnosti má jen velmi málo praktických využití.

ZÁVISLOST NA BUCHTÁCH

TEATROPRASÁRNY

Rozmohl se nám tady takový nešvar. Porotci velice často používají sprostá slovíčka, zejména pak jedno slovo. Je to slovíčko:

A přitom existuje taková spousta vhodných synonym: inscenovat, tvořit mizanscénu, vespolně jednat, scénovat, přetělesnit se, existovat v prostoru, nasvítit scénu, držet žánr, performovat, vnitřně hmatově vnímat...

ROZHOVOR

...dokončení ze strany 1

se stavbou nádraží v roce 1893. Hospodu postavil místní pivovar, tedy Společenstvo právovarečných měšťanů. To si sehnalo nájemce, kteří se tady docela střídali, nikdo moc dlouho nevydržel. Býval tu kuželník, venkovní parket a tady se také hrávalo divadlo. Úprav během let proběhlo několik. Posledním zásahem je nový klub Peklo ve sklepě. Po celou dobu první republiky se pořád říkalo U nádraží, pravděpodobně byl vžitý i název Na Nové, protože to byla nová hospoda. Stabilně se začal užívat až po 2. světové válce.

Vy sám jste volyňským rodákem?

Ne ne, narodil jsem se ve strakonické porodnici a pochází z jedné vesničky u Strakonice. Více jak deset let jsem vedoucím Městského muzea ve Volyni.

Martin Rumler

BURKE CUP

Smutná divadelní postava, pan Tichý, apeluje na účastníky i diváky, aby přihlásili své týmy do soutěžního klání Burke Cup. Pokud se nepřihlásí dostatek soutěžících, zůstane pan Tichý i nadále smutný. Takhle smutný:

POZVÁNKA DO KINA

Ve volyňském kinosálu se v úterý 17. července promítá druhý díl divadelní inscenace *Inferno aneb Konec legrace pod přílehlavým názvem Čertoviny*. Diváci, kteří na film přijdou, po jeho zhlédnutí propadnou pecku.

PROGRAM

Úterý 3. července 2018

Kino, 14.00 – 15.15

DS AMADIS Brno / režie: Tomáš Hradil
Jim Cartwright: Dva

Na Nové, 16.00 – 17.20 a 20.30 – 21.50

Divadelní studio „V“ Brno / režie: Adam Doležal

Jordi Galcerán: Grönholmova metoda

Na Nové, 19.30 – 20.05

Třetí věk Louny / režie: Renata Vordová
Renata Vordová, Třetí věk Louny:

Analéma

Kino, 22.30 – 23.50 (doprovodný program)

DIVADLO (bez záruky) PRAHA / režie: Michal Šesták

Mark O'Rowe: Made in China

Na Nové, 22.30 – 23.50

Diskuse (Dva, Analéma)

Středa 4. července 2018

Na Nové, 10.30 – 11.50,

Divadelní studio „V“ Brno / režie: Adam Doležal

Jordi Galcerán: Grönholmova metoda

Kino, 14.00 – 15.15 (doprovodný program)

Beseda s hercem Romanem Štabrňákem
Moderuje Milan Schejbal

Na Nové, 16.00 – 17.50

DK Jirásek Česká Lípa / režie: František Zborník

František Zborník: Legenda o lesích a lidech

Na Nové, 20.00 – 22.05

DS KLAS Klášterec nad Ohří / režie: Miroslav Nyklíček

Alan Ayckbourn: Spojovací dveře

Na Nové, 22.30 – 00.30

Diskuse (Grönholmova metoda, Legenda o lesích a lidech, Spojovací dveře)

Zpravodaj XXVII. celostátní přehlídky amatérského činoherního a hudebního divadla Divadelní Piknik Volyně 2018.
Redakce: Adéla Červenková, Martin Rumler, Jonáš Konývka, David Slížek. Vydává Volyňská kultura. Náklad 100 výtisků.

MINISTERSTVO
KULTURY

Jihočeský kraj

